

Uvodnik

Izzivi prihodnosti

Virus, ki je šel pred dobrimi tremi meseci na potep po svetu, povzroča neslutene posledice. Življenje, kot smo ga poznali, se ni le ustavilo, temveč se bomo morali od njega posloviti. Najrazličnejše oblike druženja, ki niso zaznamovale le naše kulture bivanja, temveč so narekovale tudi potrošniške navade, te pa vedno nova povpraševanja in vzpodbudo produkciji neskončni množici dobrin, se bodo poslovile za dalj časa. Zelo naivno bi bilo razmišljati, da bo po spomladanskem premaganju koronavirusa vse življenje stopilo nazaj v svoje tirnice kot življenje pri muslimanih po postnem mesecu ramazanu. Želja po varnosti bo nadomestila oziroma prevladala številne druge želje, ki so do sedaj narekovale naše življenje. Marsičemu se ne bomo mogli in tudi hoteli odpovedati, marsičemu pa se bomo morali in tudi hoteli, saj nam bo zavest, da se virus lahko povrne, še dolgo krojila naše življenje.

Ampak do takrat bo treba preživeti. Začeni z obvladovanjem virusa. Kako ga premagati, so različna mnenja in pristopi – od švedskega, kjer se življenje, kljub veliki razširjenosti virusa in tudi sorazmerno veliki smrtnosti, ni veliko spremenilo, pa do Združenih arabskih emiratov, kjer so ljudi dobesedno pregnali iz ulic. Model, ki ga izvajamo v Sloveniji, je na prvi pogled tudi zelo restriktiven, vendar očitno daje rezultate, saj je naraščanje okuženih zelo upočasnjeno. Če je skepticizem pri nekaterih, ki v Sloveniji zahtevajo hitrejše sproščanje življenja, iz sedanje perspektive, ko zdravstvene posledice virusa obvladujemo, videti še mogoče upravičen, pa si ne morem predstavljati, kakšne razmere bi imeli, če bi v marcu izpeljali vrsto velikih dogodkov, Vitranc, Planico, Boccelija, maturantske plese ... Nujno vzdrževanje fizične distance ne predstavlja socialne distance, temveč socialno solidarnost, s katero pa zagotavljamo tudi dolgoročno stabilnost demokracije in socialne vzdržnosti.

Seveda pa to ne pomeni, da gospodarsko delovanje in poslovanje mora obstati. Nove oblike dela, posebni režimi zagotavljanja varnosti, ki jih zagota-

vljajo v številnih slovenskih podjetjih potrjujejo, da je poslovanje možno in seveda tudi nujno. Ne le zato, ker gre za uresničevanje poslovnih priložnosti, za opravljanje nujno potrebnih dejavnosti, za izpolnjevanje pogodbenih obveznosti itd., temveč in predvsem zato, ker je za obstoj življenja potrebno ustvarjati. Ker hrana, ki jo damo na mizo, obleke, prevozi, nove tehnologije, dobrine, ne nastajajo v bankomatih, temveč v podjetjih in na delovnih mestih v celotni družbi.

Zato je bilo potrebno podjetjem tudi tako izdatno pomagati, in tu tudi še ni bila izrečena zadnja beseda. Danes se sicer lahko le nasmehnemo pozivom predstavnikov nekaterih političnih strank na začetku pandemije koronavirusa, ko so nasprotovali paketu ukrepov za pomoč gospodarstvu, češ da gre le za pomoč kapitalu. V številnih dejavnostih se kompetence podjetja razvija desetletja in če bi sedaj dopustili, da bi kriza udarila po njih tako kot pred desetletjem, bi povzročili neizmerno škodo. Ukrepi, ki so bili sprejeti zato, da podjetja lahko obstanejo, tako na področju zagotavljanja likvidnosti kot pomoči pri pokrivanju stroškov dela, so bili nujni. Vendar še ne zadostni. Predvsem na področju zaposlovanja podjetja pogrešajo možnost uporabe skrajšanega delovnega časa, pri zagotavljanju likvidnosti pa hitrejše postopke pri odobravanju vlog in višja poročstva. In številna področja pogrešajo na videz drobne ukrepe, za marsikaterega pa življenjsko pomembne, ko gre za zagotavljanje mobilnosti delavcev, dobavo materiala, pokrivanje obveznosti do države itd.

In naše oči morajo biti uprte v prihodnost. Ni dvoma, da bomo koronavirus premagali. Pomembno pa je, da bomo hitro, pravočasno sprejeli tudi ukrepe za novo gospodarsko rast. Prihodnji rodovi naše sedanje ukrepanje, tudi vladajoče politike, ne bodo sodili le po tem, kako učinkovito bomo obvladali pandemijo, temveč in predvsem, s kakšnim gospodarskim in socialnim prepородom bomo premagali krizo in zagrabil nove priložnosti. **gg**

Ni dvoma, da bomo koronavirus premagali. Pomembno pa je, da bomo hitro, pravočasno sprejeli tudi ukrepe za novo gospodarsko rast. Prihodnji rodovi bodo naše sedanje ukrepanje sodili predvsem po tem, s kakšnim gospodarskim in socialnim prepородom bomo premagali krizo in zagrabil nove priložnosti.

Samo Hribar Milič, odgovorni urednik

Foto: Janja Jamnik